

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ५, अंक २५(२)]

शुक्रवार, फेब्रुवारी २८, २०१४/फाल्गुन ९, शके १९३५

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानसभेत दिनांक २८ फेब्रुवारी २०१४ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम ११६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :-

L. A. BILL No. VIII OF 2014.

A BILL

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA AGRICULTURAL PESTS AND DISEASES ACT.

सन २०१४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८.

महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग यांबाबत अधिनियम, यात आणखी सुधारणा
करण्यासाठी विधेयक.

१९४७ **ज्याअर्थी**, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग
चा ४३. यांबाबत अधिनियम यात आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे ; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या
पासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :-

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग यांबाबत (सुधारणा) अधिनियम, २०१४ असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

(२) तो, राज्य शासन, **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे नेमून देईल अशा दिनांकास अंमलात येईल.

सन १९४७
चा अधिनियम
क्रमांक ४३
याच्या कलम
२ ची
सुधारणा.

२. महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग यांबाबत अधिनियम, (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "मुख्य अधिनियम" असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम २ मध्ये,—

१९४७
चा ४३.

(१) खंड (४) नंतर पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

"(४अ) "पंचायत" याचा अर्थ, महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम अन्वये स्थापन करण्यात आलेली किंवा स्थापन करण्यात आल्याचे मानण्यात आलेली पंचायत, असा आहे ;";

१९५९
चा ३.

(२) खंड (१०) नंतर पुढील खंड जादा दाखल करण्यात येईल :—

"(११) "अनुसूचित क्षेत्र" याचा अर्थ, भारताचे संविधान याच्या अनुच्छेद २४४ च्या खंड (१) मध्ये निर्दिष्ट केल्यानुसार अनुसूचित क्षेत्र, असा आहे."

सन १९४७
चा अधिनियम
क्रमांक ४३
याच्या कलम
३ ची
सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३ मध्ये,—

(१) "किंवा कमिशनर" हा मजकूर ज्या ज्या ठिकाणी आला असेल त्या त्या ठिकाणी "किंवा जिल्हाधिकारी" हा मजकूर त्याच्या व्याकरणिक फेरफारांसह दाखल करण्यात येईल ;

(२) पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

"परंतु, असे स्थानिक क्षेत्र हे अनुसूचित क्षेत्र असेल तर राज्य शासन किंवा, यथास्थिती, जिल्हाधिकारी, या कलमान्वये अधिसूचना काढण्यापूर्वी पंचायतीशी विचारविनिमय करील."

सन १९४७
चा अधिनियम
क्रमांक ४३
याच्या कलम
७अ ची
सुधारणा.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ७अ मधील, पोट-कलम (१) नंतर पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

"परंतु, असे अधिसूचित क्षेत्र हे अनुसूचित क्षेत्र असेल तर, राज्य शासन किंवा राज्य शासनाचा किंवा, यथास्थिती, राज्य शासनाने यथोचित प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाचा कोणताही अधिकारी या पोट-कलमान्वये अधिसूचना काढण्यापूर्वी पंचायतीशी विचारविनिमय करील."

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

महाराष्ट्र राज्यातील पिके, रोपे किंवा झाडे यांस घातक अशी कीड, रोपट्यांवरील रोग व उपद्रवकारक तण यांचा उद्भव, प्रसार किंवा पुनरुद्भव यांस प्रतिबंध करण्याची तरतूद करण्यासाठी महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग यांबाबत अधिनियम (१९४७ चा ४३) अधिनियमित करण्यात आला आहे.

२. पंचायतीच्या तरतुदी (अनुसूचित क्षेत्रांना लागू करणे) अधिनियम, १९९६ (१९९६ चा ४०) याच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करण्यासाठी, भारत सरकारच्या पंचायत राज मंत्रालयाद्वारे घटित केलेल्या उप-समितीच्या शिफारशीवरून पंचायतीच्या तरतुदी (अनुसूचित क्षेत्रांना लागू करणे) अधिनियम, १९९६ याच्या तरतुदींशी सुसंगत व्हाव्या याकरिता “पंचायत” आणि “अनुसूचित क्षेत्र” यांच्या व्याख्या महाराष्ट्र शेतांतील पिकांवरील कीड व रोग यांबाबत अधिनियम याच्या कलम २ मध्ये समाविष्ट करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. तसेच कोणत्याही स्थानिक क्षेत्रात, जर असे स्थानिक क्षेत्र हे भारताचे संविधान याच्या अनुच्छेद २४४ याच्या खंड (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेले अनुसूचित क्षेत्र असेल तर, कोणत्याही पिकास, रोपट्यांस किंवा झाडास घातक असलेली कोणतीही कीड, कोणताही रोग किंवा कोणतेही तण हे, अधिसूचित कीड, रोपट्यांवरील रोग व उपद्रवकारक तण असल्याचे जाहीर करण्याचा आणि त्यांचे निर्मूलन करण्यासाठी किंवा त्यास प्रतिबंध करण्याकरिता उपाययोजना करण्याविषयी निदेश देण्यासाठी अधिसूचना काढण्यापूर्वी, राज्य शासन, किंवा यथास्थिती, जिल्हाधिकारी, पंचायतीशी विचारविनिमय करील, या हेतूने, उक्त १९४७ चा अधिनियम याच्या कलम ३ मध्ये सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. जेणेकरून उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, पंचायतीच्या तरतुदी (अनुसूचित क्षेत्रांना लागू करणे) अधिनियम, १९९६ यांच्याशी सुसंगत होतील. तसेच जर असे अधिसूचित क्षेत्र हे अनुसूचित क्षेत्र असेल तर, आपत्कालीन परिस्थितीत, अशी प्रतिबंधक किंवा परिहारक उपाययोजना करण्यास कोणताही निरीक्षक सक्षम असल्याचे घोषित करण्यासाठी व भोगवटा करणाऱ्यास त्यासाठीचा खर्च चुकता करण्याचा निदेश देण्यासाठी, त्या कलमान्वये अधिसूचना काढण्यापूर्वी, राज्य शासन किंवा राज्य शासनाचा किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाचा कोणताही अधिकारी पंचायतीशी विचारविनिमय करील अशी तरतूद करण्याच्या दृष्टीने, उक्त अधिनियमाच्या कलम ७अ मध्ये सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

३. वरील उद्दिष्टे साध्य करणे हा या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,

दिनांक २५ फेब्रुवारी २०१४.

राधाकृष्ण विखे-पाटील,

कृषि मंत्री.

वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचे जापन.

या विधेयकात वैधानिक अधिकार सोपविण्यासाठीचा पुढील प्रस्ताव अंतर्भूत आहे :—

खंड १(२).—या खंडान्वये, राज्य शासन, **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे नेमून देईल अशा दिनांकास हा अधिनियम अंमलात आणण्याचा अधिकार राज्य शासनाकडे घेण्यात आला आहे.

२. वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा वरील प्रस्ताव सामान्य स्वरूपाचा आहे.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक २८ फेब्रुवारी २०१४.

डॉ. अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.